

SVIZOVE STRANI

[novice]

5. JULIJ 2007 * LJUBLJANA

Za kakovostno javno šolstvo!

Še pred začetkom julijskega zasedanja Državnega zbora, na katerem so poslanci obravnavali noveli dveh krovnih šolskih zakonov (Zakona o osnovni šoli ter Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja), je 13 podpisnikov poziva »Za kakovostno javno šolstvo« poslancem v pismu sporočilo, da ne podpirajo napovedanih šolskih reform in navedlo razloge za to. Pismo oz. poziv poslancem, naj tudi oni ne podprejo novel zakonov, so poleg našega sindikata podpisali še predstavniki Sindikata delavcev v vzgojni, izobraževalni in raziskovalni dejavnosti, Združenja ravnateljstev osnovnih šol, Društva Ravnatelj, Skupnosti vrtcev, Zveze srednjih šol in dijaških domov, Društva specialnih in rehabilitacijskih pedagogov ter Društva defektologov. Med podpisniki so še podpredsednik Dijaške organizacije ter predsednik Študentske organizacije in predstavniki Zveze društev pedagoških delavcev, Združenja ravnateljstev in ravnateljstev, Zveze društev športnih pedagogov ter Društva šolskih svetovalnih delavcev.

S pozivom so podpisniki sporočili poslancem, da nasprotujejo racionalizaciji v javnem šolstvu, združevanju vrtcev in šol v centre, spremenjenemu financiranju v izobraževanju ter zniževanju izobrazbe vzgojiteljc in delu učiteljev. Želeli so jih pozvati, naj ob julijskem glasovanju v parlamentu ne podprejo napovedanih sprememb, vendar je glasovalni stroj tudi tokrat, kljub množičnemu in zlasti utemeljenemu nasprotovanju, opravil svojo nalogo. Drugo branje obeh šolskih zakonov, ki jih šolsko ministrstvo namerava spremeniti, bo že na septembrskem zasedanju Državnega zbora. Še pred tem bo 13. septembra Odbor Državnega zbora za kulturo, šolstvo in šport obravnaval predloga zakonov.

11. JULIJ 2007 * LJUBLJANA

Sviz izdal publikacijo o zasebnem šolstvu

Na sedežu sindikata je bila predstavitev knjižice Prikaz ureditve zasebnega šolstva v državah Evropske unije. Izdal in založil jo je Sviz, uredil pa eden naših najboljših poznavalcev zasebnega šolstva dr. Marjan Šimenc, ki je tudi predstavil knjižico in spregovoril o dilemah ob aktualnem spreminjanju naše zakonodaje na tem področju.

Urednik meni, da je izenačevanje financiranja zasebnih šol s financiranjem javnih šol glede na napovedane spremembe ZOFVI sporno zato, ker bomo tako lahko dobili zelo kakovostne zasebne šole in manj kakovostne javne. Da je tak strah upravičen, kažejo okoliščine ob prizadevanjih šolskega ministrstva po spremembi zakonodaje – predlagano je povišanje financiranja zasebnih šol, a brez jasne zasnove, zakaj se to dela. Spremembe se želijo vpeljati brez resnega razmisleka o dolgoročnih posledicah, v predlaganih dokumentih za spremembo šolske zakonodaje pa tudi ni zaveze šolskih oblasti, da bodo skrbele za javne šole in njihovo kakovost glede na zasebne. Sviz je po en izvod omenjene publikacije o zasebnem šolstvu poslal na naslove svojih sindikalnih zaupnikov.

12. JULIJ 2007 * LJUBLJANA

Ustavno sodišče ugodilo Svizovi pobudi

Ustavno sodišče je na pobudo Sviza razveljavilo prvi odstavek 42. člena Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo (ZUJIK), ki je bil sprejet leta 2002 in letos nekoliko noveliran. Omenjeni odstavek se nanaša na sestavo svetov javnih zavodov v kulturi in ga je Sviz spodbijal, ker ne določa sodelovanja predstavnikov zaposlenih v svetu javnih zavodov na področju kulture. Sviz je v pobudi Ustavnemu sodišču za razveljavitev opozarjal na verjetno neskladje s 75. členom Ustave RS in izpostavil neenak položaj zaposlenih v javnih zavodih v kulturi in drugih javnih zavodih, v katerih imajo predstavnike v svetu zavoda tudi zaposleni. Razveljavitev prvega odstavka 42. člena ZUJIK bo začela veljati devet mesecev po objavi v Uradnem listu, saj se je Ustavno sodišče za ta odlog odločilo zato, da bi zakonodajalec sam izbral način, kako bo delavcem v javnih zavodih na področju kulture zagotovil uresničevanje človekove pravice iz 75. člena slovenske Ustave.

16. JULIJ 2007 * LJUBLJANA

Parafirana kolektivna pogodba za javni sektor

Po petih letih napornih pogajanj za sklenitev kolektivne pogodbe za javni sektor so vlada in številčna večina sindikatov v začetku letošnjega julija končali pogajanja za sklenitev kolektivne pogodbe za javni sektor (KPJS). Parafirali so omenjeno pogodbo, ki določa osnovno plačo za t. i. orientacijska delovna mesta. Po tistem, ko se bodo jeseni začela in predvidoma tudi končala pogajanja med vlado in sindikati o specifikah po posameznih panogah, naj bi nov plačni sistem lahko začel veljati že januarja 2008.

Kolektivne pogodbe niso parafirali Sviz in ostala dva sindikata vzgoje in izobraževanja, cariniki, gasilci in diplomati.

25. JULIJ 2007 * LJUBLJANA

(Po)daljša(na) javna razprava o Nacionalnem programu za kulturo

Ministrstvo za kulturo je uslišalo pozive Glose in Sviza za podaljšanje javne razprave o osnutku novega Nacionalnega programa za kulturo 2008–2011 (NPK) in podaljšalo razpravo do konca letošnjega septembra.

K javni razpravi, ki naj bi potekala tako, da zainteresirani pošljejo svoje pripombe in predloge na elektronski naslov ministrstva, je sprva povabilo le med 9. julijem in 10. septembrom. Tako Glosa kot Sviz sta se kritično odzvala na to in zahtevala, naj javna izmenjava mnenj in predlogov o NPK traja dlje časa, saj poletje za to nikakor ni primerno. Kljub zahtevi Glose, naj javna razprava traja najmanj do konca letošnjega oktobra, je Ministrstvo za kulturo rok podaljšalo le do konca septembra. Vprašanje je, kako kakovostna sploh bo javna razprava (čeprav podaljšana) ob dejstvu, da poteka le kot enosmerno pošiljanje pripomb in predlogov na elektronski naslov ministrstva in da je v načrtu ministrstva, da bi novi programski dokument Državni zbor sprejel že jeseni, veljati pa naj bi začel z novim letom.

[uvodnik]

BRANIMIR ŠTRUKELJ,
glavni tajnik Sviza

Čas odločitev

Pogajanja za spremembo Kolektivne pogodbe za vzgojo in izobraževanje in šolska reforma bi do konca tega koledarskega leta lahko precej spremenila položaj zaposlenih v vzgoji in izobraževanju. Učinki obojega bodo dolgoročni.

Na rezultat uvrstitve delovnih mest v vzgoji in izobraževanju lahko zaposleni prek pogajanj odločilno vplivamo, saj spremenjena kolektivna pogodba za vzgojo in izobraževanje ne more začetni veljati brez našega podpisa. Sviz Kolektivne pogodbe za javni sektor ni podpisal, ker se je družbeni položaj učitelja začetnika v primerjavi z večino drugih primerljivih poklicev, ki so ga dohiteli ali celo prehiteli (novinar začetnik), relativno poslabšal; natančneje – vrednotenje zahtevnosti in odgovornosti učiteljevega dela se je znižalo, ker se je vrednotenje primerljivih poklicev zvišalo. Omeniti moram tudi nesprejemljivo in nerazumno nizko umestitev tajnic v 14. plačni razred. Odločilna za prihodnji družbeni položaj učiteljev bodo jesenska pogajanja o spremembah »naše« pogodbe v izobraževanju, s katero bomo v plačne razrede uvrstili mentorje, svetovalce in svetnike! Zakaj? Ker bo to pomenilo plačo za skoraj 80 odstotkov vzgojiteljev, svetovalnih delavcev, knjižničarjev in učiteljev v vrtcih, šolah in dijaških domovih. Če vlada ne bo prisluhnila naši zahtevi, da razpon možnega napredovanja učitelja skozi celotno delovno dobo ne more biti skoraj za polovico ožji, kot je lahko pri zaposlenih z visokošolsko izobrazbo v državni upravi, bo poklic učitelja postal za mlade še bolj nepriljubljen kot že je, motiv za strokovno popolnjenje zdajšnjih stro-

kovnih delavcev pa se bo še znižal. Trdno sem prepričan, da na tej točki vladi – tudi za ceno socialnega konflikta – ne bi smeli popustiti, ker bi s tem povzročili nepopravljivo škodo poklicu.

Pri spremembah šolske zakonodaje smo sicer najvplivnejši od socialnih partnerjev, vendar bo zakone spreminjal Državni zbor. To je tudi razlog, da je Sviz s še dvanajstimi podpisniki na poslanke in poslance naslovil pismo, v katerem jih poziva, naj predlaganih sprememb Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja ne podprejo. Ministrstvo za šolstvo in šport namreč ni pripravilo nikakršnih izračunov in analiz, kakšni bodo učinki predlaganega financiranja na učenca, niti tega, kako bodo spremembe vplivale na število zaposlenih. Z ustanavljanjem centrov bodo šole in vrtci izgubili pravno subjektivnost, na številna vprašanja o njihovem delovanju in organih pa ni jasnih odgovorov. Podpisniki pisma se ne strinjamo, da vlada, ki je predvsem odgovorna za kakovost javnega šolstva, sočasno s predlogi za zniževanje stroškov v javnih šolah (financiranje na učenca)boljšuje pogoje za financiranje zasebnih šol. Podpisniki menimo, da so spremembe v šolstvu potrebne, vendar bi morale biti posledica soglasja socialnih partnerjev, ne pa vsiljevanja rešitev, ki med partnerji in strokovnjaki nimajo nikakršne podpore, vsaj javne ne. Vse članice in člane ter tudi vse druge državljanke in državljane, ki se z vsebino pisma strinjajo, vabim, da pismo (so)podpišejo.

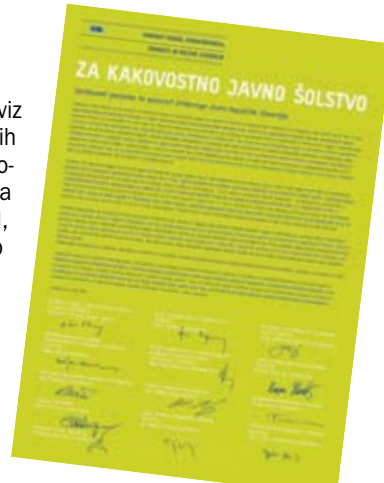

ZBIRANJE PODPISOV PODPORE »ZA KAKOVOSTNO JAVNO ŠOLSTVO«

Izvršilni odbor Sviza je na svoji zadnji seji soglasno sklenil, da bo Sviz pripravil akcijo zbiranja podpisov tistih naših članic in članov ter drugih državljanek in državljanov, ki se strinjajo z vsebino pisma »Za kakovostno javno šolstvo.« S čim več podpisi želimo podkrepiti stališče Sviza in drugih dvanajstih podpisnikov pisma, da so take spremembe ZOFVI, kot so predlagane, nesprejemljive. Pričakujemo, da bo predlagatelj ob številčni podpori pismu sprejel naše ključne amandmaje k zakonu.

Za pomoč pri zbiranju podpisov so bili zaprošeni vsi sindikalni zapupniki, tudi s področja kulture, v raziskovalne dejavnosti in visokega šolstva, saj se položaj javnih šol tiče prav vseh, podpise pa lahko prispevajo prav vsi, ki jim ni vseeno za položaj in kakovost javnega šolstva.

Na Svizovi spletni strani www.sviz.si najdete pismo poslancem, h kateremu zbiramo podporo v obliki podpisov, in obrazce za zbiranje podpisov. Namen akcije je zbrati čim več podpisov in s tem prepričati poslance, da so napovedane ključne spremembe Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja slabe in jih podpisniki ne podpirajo. Če potrebujete o tej akciji dodatna pojasnila, se obrnite na GO Sviza, Oražnova ulica 3, Ljubljana (e-naslov info@sviz.si ali telefon 01 244 09 00). Že vnaprej se zahvaljujemo vsem, ki bodo oddali svoj podpis za ohranitev kakovostnega javnega šolstva in k temu spodbudili tudi druge.

[pravna pisarna] Piše: TONE SELIŠKAR

Objava prostih delovnih mest

Med drugimi obveznostmi delodajalca pred sklenitvijo pogodbe o zaposlitvi je tudi obveznost, da objavi prosto delovno mesto. Objava delovnega mesta mora vsebinsko ustrezati sistemiziranemu delovnemu mestu, ki ga vsebuje delodajalčev akt. V objavi morajo biti objavljeni vsi bistveni podatki za zasedbo delovnega mesta, to je naziv delovnega mesta, zahtevana izobrazba, podatek, ali gre za sklenitev pogodbe za določen ali nedoločen čas, ter morebitni drugi podatki. Pogodba o zaposlitvi mora biti sklenjena v skladu z razpisnimi pogoji.

Razpis je lahko objavljen v sredstvih javnega obveščanja ali le na zavodu za zaposlovanje. Pomembna je določba zakona, ki določa, da mora delodajalec, ki ima zaposlene delavce za določen čas ali za krajšega od polnega, delovno mesto pa se razpisuje za nedoločen čas oziroma za polni delovni čas, razpis pravočasno objaviti tudi na oglasnem mestu delodajalca. Za kršenje zgornjih določb je zagrožena kazen za delodajalca v višini 1.252 evrov.

Bistvene izjeme od objave razpisa, torej ko delodajalec ni dolžan objaviti razpisa, so primeri, ko delodajalec zaposluje osebo, ki je pri njem opravljala pripravništvo; zaposlitev za nedoločen čas osebe, ki je bila doslej pri delodajalcu zaposlena za

določen čas; zaposlitev osebe, ki je delala krajši delovni čas od polnega, pa jo bo delodajalec zaposlil za polni delovni čas; ter v primeru, da gre za zaposlitev za določen čas, ki traja največ tri mesece.

Delodajalec tudi ne sme razpisati delovnega mesta samo za ženske ali samo za moške, niti ne sme razpis nakazovati, da daje delodajalec prednost pri zaposlitvi določenemu spolu. Pomembna je tudi določba, da delodajalec ne sme skleniti pogodbe o zaposlitvi z osebo, ki ne izpolnjuje pogojev, če je na voljo kandidat, ki jih izpolnjuje. Sankcija za kršitev te določbe je 4.170 evrov.

Dolžnost delodajalca je tudi, da v osmih dneh po podpisu pogodbe z izbranim kandidatom vse neizbrane obvesti, da niso bili izbrani. Tudi za kršitev te določbe je predpisana denarna kazen.

Neizbrani kandidat ob sumu, da je med razpisnim postopkom prišlo do kršitev, nima na voljo kakih posebnih ukrepov. Preostaneta mu prijava na inšpektorat za delo ali pa tožba na delovnem sodišču. Z nobenim od teh ukrepov pa ne bo dosegel, da bi bil ob morebitnem ponovljenem razpisu prav on izbran na razpisano delovno mesto.

**SVIZOV SVETOVALNI TELEFON
ZA ŽRTVE NASILJA 01 244 09 18**

torek od 16. do 18. ure, četrtek od 16. do 18. ure

SVIZOVE STRANI

[peti svetovni kongres Izobraževalne internacionale]

Za zavezanost kakovostnemu izobraževanju in socialni pravičnosti tudi v prihodnje

V Berlinu se je med 22. in 26. julijem odvijal 5. svetovni kongres Izobraževalne internacionale (Education International), katerega glavna tema je bila »Združeni učiteljice in učitelji za kakovostno izobraževanje in socialno pravičnost«. Prisotni na kongresu so ta dogodek uporabili za obnovo zaveze, da bodo po svojih najboljših močeh pripomogli k doseganju cilja projekta »Kakovostno javno izobraževanje za vse do leta 2015«. Dogajanje na kongresu je bilo zelo pisano in zanimivo, saj je na njem sodelovalo skoraj 2.000 učiteljic in učiteljev ter drugih zaposlenih v vzgoji in izobraževanju iz 160 držav s celega sveta. Med njimi so bili tudi predstavniki Sviza, ki jih je vodila njegova predsednica Nevenka Tučič.

UČITELJI – VSAKODNEVNI JUNAKI

»Zbrali smo se zaradi naše skupne skrbi za otroke in prihodnost demokratičnega kakovostnega izobraževanja kot temeljne pravice za vse« je v uvodnem nagovoru delegatov izpostavil predsednik Izobraževalne internacionale Thulas Nxesi. Kot slavnostni govornik je za njim nastopil nemški predsednik Horst Köhler, ki je v navdihujočem nagovoru delegatov in javnosti izpostavil poseben značaj in pomen učiteljev ter jih poimenoval »vsakodnevni junaki«, ki jim družba zaupa svoje največje bogastvo, otroke. »Izobraževanje je ključ do blaginje in socialne enakosti. Odpira možnosti za enakovredno sodelovanje v družbi in ljudem omogoča, da sami vzamejo usodo v svoje roke in naredijo nekaj iz svojega življenja.« Kot dober primer povedanega je nemški predsednik izpostavil samega sebe – kot drugemu najmlajšemu izmed osmih otrok iz begunske družine, ki je v Nemčijo pribežala iz Poljske, ne bi nihče napovedal, da bo sploh kdaj študiral, kaj šele, da bo nekoč postal predsednik. »A hodil sem v dobro šolo in imel izjemnega učitelja, ki me je od vsega začetka spodbujal in mi pomagal, da sem naredil nekaj iz sebe in svojega življenja. Imel sem srečo, da sem imel ob sebi takšnega učitelja. Toda dobra izobrazba ne sme biti splet srečnih okoliščin. Kakovostna in vsem dostopna izobrazba je pravica vseh, to je človekova pravica!«

ževanja kot javnega dobrega.

Ko je kasneje generalni sekretar Izobraževalne internacionale Fred van Leeuwen predstavljal načrt dela v prihodnjem obdobju, je izpostavil skrb za kakovostno izobraževanje, strokovni razvoj in usposabljanje učiteljev, razvoj izobraževalnih programov in vzpostavljanje izobraževalnih standardov. Izpostavil je še pomanjkanje ustrezno usposobljenih učiteljev v mnogih državah. Na svetu bi v tem trenutku potrebovali kar 18 milijonov dodatnih učiteljev, če bi želeli doseči zastavljene razvojne cilje. »Vladam veskozi dopovedujemo, naj vlagajo v izobraževalni sistem in ustrezno ukrepajo, da bo učiteljski poklic postal dovolj ugleden in spoštovan, sicer tvegamo neizobraženost in s tem prihodnost naslednjih generacij. Toda kako naj pričakujemo od mladih, da se bodo odločili za učiteljski poklic, ko pa so učiteljske plače pogosto mizerne in ko mladi dobro vedo, da lahko s svojim znanjem in spretnostmi v zasebnem sektorju zaslužijo mnogo več?« je svoj govor zaključil generalni sekretar. Prednostne naloge Izobraževalne internacionale v prihodnjem obdobju vključujejo nadaljevanje podpore človekovih in sindikalnih pravic in ščitenje le-teh tam,

NOVO – STARO VODSTVO

Na kongresu so bile izpeljane tudi volitve. Za najpomembnejša mesta (generalni sekretar, predsednik, podpredsedniki) ni bilo glasovanja, ker so bili nominirani isti kandidati, ki so že doslej opravljali te funkcije, in niso imeli protikandidatov. Enako je bilo v primeru regionalnih sedežev v izvršilnem odboru, kjer je svoje mesto obdržal Svizov glavni tajnik Branimir Štrukelj. Edino glasovanje z močnim lobiranjem za kandidate je bilo za t. i. odprte sedeže v izvršilnem odboru, kjer se je za devet mest potegovalo 13 kandidatov. Na koncu so bili tja izvoljeni kar štirje predstavniki sindikatov iz Evrope.

NAGRADE ZA NAJBOLJŠE UČITELJE IN SINDIKALISTE

Na vsakem kongresu sta podeljeni priznanji - prvo (Albert Shanker Education Award) dobijo vzgojitelji ali učitelji, ki v izobraževanje prinašajo izjemne dosežke,

Horst Köhler, nemški predsednik

drugo (Mary Hatwood Futrell Human and Trade Union Rights Award) pa sindikalni voditelji ali aktivisti za svoj pogum in dosežke pri borbi za zaščito in promocijo človekovih in sindikalnih pravic.

Dobitnica nagrade za izjemno delo v izobraževanju je Ernestine Akouavi Akapogbofu iz Toga. Gre za vsestransko vzgojiteljico, ki je svojo profesionalno kariero in široko talentiranost namenila promociji predšolske vzgoje v svoji državi, v Togu. Zaradi pomanjkanja knjig, iger in drugih pripomočkov za delo z otroki v vrtcih je Ernestine skupaj z drugimi kreativnimi afriškimi vzgojiteljicami pripravila množico pripomočkov, ki olajšujejo delo zaposlenim v vrtcih ter so v veselje otrokom. Nekaj izmed njenih knjig za otroke je bilo tudi nagradjenih na mednarodnih tekmovanjih, je pa tudi ena od ustanoviteljic sindikata predšolskih vzgojiteljev v Togu.

Dobitnika nagrade borcev za človekove in sindikalne pravice sta Raquel Castro in Samuel Morales, kolumbijska učiteljska aktivista, ki so ju oblasti zaprle avgusta 2004 po tistem, ko sta bila priča vojaški akciji, v kateri so bili ubiti njuni trije sindikalni kolegi. Noben od njiju ni prisostvoval podelitvi priznanj; Raquel je bila ob podelitvi še vedno v zaporu (v tistem delu, kjer so zaprti politični zaporniki), a zdaj je že zunaj, medtem ko je bil Samuel nedavno izpuščen, a ni dobil dovoljenja za odhod iz države za sodelovanje na kongresu. Kolumbija je sicer že dlje časa najnevarnejša država za sindikaliste. V zadnjih 20 letih je tam umrlo ali preprosto izginilo 4.000 članov sindikatov, samo lani pa je bilo ubitih 33 učiteljev sindikalistov.

NASLEDNJI KONGRES

Ena izmed pomembnejših sprememb statuta Izobraževalne internacionale, s čimer so se prav tako ukvarjali delegati na kongresu, je podaljšanje obdobja med dvema kongresoma z dozdajšnjih treh na štiri leta, kakor imajo to urejeno tudi druge svetovne sindikalne organizacije in ne nazadnje tudi Sviz. Prihodnji kongres bo torej leta 2011, in sicer nekje na afriški celini.

Kljub mnogim in glasnim nasprotovanjem pa je bilo na tokratnem kongresu sprejeto tudi postopno povišanje članarine v nekaj prihodnjih letih.

PRIHODNJI PROGRAM IZOBRAŽEVALNE INTERNACIONALE

O prihodnjih nalogah Izobraževalne internacionale in vlogi učiteljev pri iskanju odgovorov na izzive globalizacije je razglabljal njen predsednik Thulas Nxesi. Izpostavil je zlasti pomen spodbujanja javnega izobraževanja, vlogi le-tega v modernih družbah in položaju ter pomenu učiteljev, zlasti v državah v razvoju. Polemiziral je še z usmeritvami, ki cilj izobraževanja vidijo zgolj v povečevanju človeškega kapitala, ne pa osebnostnemu bogatstvu ljudi, ki so več kot le delovna sila. Boj za socialno pravičnost je odgovor na globalizacijo, ki povečuje neenakosti med narodi in znotraj njih. Vse večja komercializacija izobraževanja zahteva močnejšo borbo za ohranitev izobra-

kjer so te kršene. Med ostalimi nalogami Izobraževalne internacionale pa lahko izpostavimo znatna finančna sredstva, ki bodo namenjena sindikatom z Bližnjega Vzhoda in nekaterih drugih predelov sveta, da bi spodbujali mirovne procese. Internacionala bo še naprej skrbela za spoštovanje oziroma spodbujanje enakosti med spoloma ter se zoperstavljala prisotni in vse pogostejši diskriminaciji v mnogih državah. Krepila bo mednarodne programe solidarnosti in pomagala sindikatom in njihovim članom v primerih naravnih katastrof. Ustanoviti namerava tudi svoj raziskovalni inštitut, ki bi s svojimi dognanji igral pomembno vlogo pri doseganju ciljev Izobraževalne internacionale tako v razvitih kot razvijajočih se državah.

Resolucije 5. kongresa Izobraževalne internacionale

Kongres je sprejel 23 resolucij, povezanih z izobraževanjem, učitelji ali delom sindikatov. V kratkem bodo (v angleškem jeziku) dostopne na spletni strani Izobraževalne internacionale (www.ei-ie.org) in tam si jih lahko ogledate v celoti. Navajamo le naslove resolucij, ki so bile sprejete:

- O strateški vlogi učiteljev,
- Enakost spolov in plačila,
- Visokošolski profesorji, zaposleni za določen čas,
- Združevanje za graditev učinkovitejšega sindikalnega gibanja,
- V solidarnosti z učiteljicami in učitelji v Iraku,
- Kakovostno izobraževanje: sedanjost in prihodnost,
- Mednarodne migracije,
- Visokošolsko izobraževanje in raziskovanje kot javni servis,
- Strokovno in poklicno izobraževanje in usposabljanje,
- Ohranitev in razvoj javnega izobraževanja,
- Izobraževanje v poboljševalnih domovih,
- Mesto vere v šolah,
- Ravnatelj in vodenje šol,
- Združeni za večjo socialno pravičnost,
- Zaščita kolumbijskega učiteljskega sindikata FECODE in učiteljev, preganjenih zaradi sindikalne dejavnosti,
- Kulturna raznolikost,
- Mir in konec nasilja,
- Položaj v Etiopiji,
- Vdor avstralskih oblasti v aboridžinske skupnosti,
- Položaj v Oaxaci v Mehiki,
- Položaj v Peruru,
- Položaj v visokem šolstvu v Franciji,
- Položaj na Filipinih.

SVETOVNI DAN UČITELJEV

5. oktober, svetovni dan učiteljev

Na svetovnem kongresu Izobraževalne internacionale je bila prvič in podrobneje predstavljena tudi tema letošnjega svetovnega dneva učiteljev. Prvi del gesla je enak kot že dve leti poprej, in sicer se glasi **Kakovostni učiteljice in učitelji za kakovostno izobraževanje**. Drugi del gesla pa je **Mi, učitelji sveta – boljši delovni pogoji za učitelje pomenijo boljše učne pogoje za učence**.

Ob letošnjem svetovnem dnevu učiteljev bodo zaposleni v vzgoji in izobraževanju opozorili na svoje delovne razmere in zahtevali njihovo izboljšanje.

Mi, učitelji sveta, zahtevamo:

- **primere delovne razmere** – varno in zdravo učno okolje za učitelje in učence, ustrezno velikost razredov in ustrezne pedagoške pripomočke v razredu;
- **ustrezno plačilo** – plače, ki omogočajo primerno življenje in so redno izplačevane;
- **enako plačilo in enake pravice za ženske** – učiteljice ne smejo doživljati kakršne koli diskriminacije zaradi svojega spola in vlade morajo poskrbeti za okrepitev njihovega položaja in vloge v izobraževalnem sistemu, pri sprejemanju odločitev in na delovnem mestu;
- **začetno in nadaljnje strokovno spopolnjevanje** – omogočeno mora biti pridobivanje in razvijanje strokovnih spretnosti, seznanjanje z novimi informacijami in pedagoškimi tehnikami ter razvijanje kariere;
- **vključenost v sprejemanje odločitev na področju vzgoje in izobraževanja** – da bi nove izobraževalne politike dejansko odsevale resničnost iz razreda, mora biti socialni dialog integralni del načrtovanja sprememb v šolstvu in snovanja novih rešitev;
- **kolektivna pogajanja za zaščito in doseganje novih pravic vzgojiteljev in učiteljev** – delovni pogoji in tudi ocenjevanje kakovosti dela vzgojiteljev in učiteljev morajo biti rezultat pogajanj in usklajevanj med predstavniki delodajalcev in sindikatov kot zastopniki zaposlenih.

Izobraževanje za vse

Posebni poročevalec Združenih narodov za pravico do izobraževanja Vernor Muñoz Villalobos je nagovoril udeležence kongresa, predstavil doseganje zadanega cilja izobraževanje za vse do leta 2015 (Education For All 2015) in pozval navzoče, naj nadaljujejo svoja prizadevanja za uresničevanje tega cilja.

Gibanje izobraževanje za vse do leta 2015 je globalna zaveza, sprožena na svetovni konferenci leta 1990, da se otrokom, mladostnikom in odraslim zagotovi kakovostna (vsaj) osnovna izobrazba ter se množično zmanjša nepismenost. Deset let po prvem srečanju se je mednarodna skupnost znova zbrala v Dakarju in ugotavljala, da želeni cilj še zdaleč ni bil dosežen. Sklenili so oživiti to gibanje, mu dati nov zagon in zagotoviti izobraževanje za vse. Za doseg tega cilja so si zadali leto 2015.

»Dejstvo, da so šolnine še vedno prisotne v več kot 70 državah, kaže, da izobraževanje mnogi še vedno dojemajo kot tržno blago in ne kot pravico. Tako države svojo odgovornost, da bi poskrbele za izobraževanje svojih državljanov, prelagajo na družine. Tudi ni prav nič čudno, da šolstvo in učitelje v mnogih državah dojemajo kot nekaj, kar ne potrebuje veliko denarja – to se zrcali v slabih delovnih razmerah in nizkih plačah učiteljev.« Posebni poročevalec ZN je še izpostavil, da je diskriminacija, ki temelji na spolu, pomembna ovira pri doseganju zadanega cilja: »Če upoštevamo najbolj optimistične napovedi, bo potrebnih dodatnih 10 let po letu 2015, da bi v šole spravili tistih 47 milijonov otrok, ki se še ne izobražujejo. Če ocenjujemo po zdajšnjem napredku, 47 držav ne bo doseglo zadanega cilja gibanja izobraževanje za vse niti do sredine naslednjega stoletja. V teh državah imajo otroci matere, od katerih jih 75 odstotkov ni bilo deležnih nikakršnega izobraževanja. Vztrajne neenakosti in mnoge opazne ovire, ki so jih deležne ženske glede dostopa do izobraževanja, neposredno vplivajo tudi na izobraževalne možnosti njihovih otrok in priložnosti le-teh v nadaljnjem življenju.«